

Goran Zubac, direktor SIPA-e

NEĆEMO NIKOGA ŠT

U intervjuu za *Dane*, novi direktor "državne policije" objašnjava smjene i prijave protiv rukovodilaca ove policijske agencije; najavljuje da će ona biti udarna pesnica države, ali da neće blatiti ljude; odgovara na pitanja o najavljenoj bezbjednosnoj provjeri kandidature Fahrudina Radončića za ministra sigurnosti; istraži protiv zločinačke organizacije Nasera Keljmenđija i kritikama na svoj račun iz Trebinja

Razgovarao: **Esad Hećimović**

DANI: U proteklih mjesec dana, SIPA je postala vijest za sebe, zbog smjena i suspenzija unutar njenog rukovodstva. Da li je riječ o nekoj akciji "unutarnjeg čišćenja" Vašom odlukom i koji su razlozi za takvu akciju na samom početku mandata?

ZUBAC: Na početku mog mandata, ja sam svim svojim saradnicima i partnerima iznio jasnu viziju razvoja i djelovanja SIPA-e, svoje prioritete, te naložio otklanjanje svih slabosti u SIPA-i. Pored toga, donio sam određene naredbe u vezi sa komandovanjem i rukovođenjem, odnosno provođenjem principa subordinacije i odgovornosti u punom kapacitetu. U stvari, pravimo sistem koji će uz red, rad i disciplinu polučiti adekvatne rezultate, što je i naša zakonska uloga. SIPA je uređena zakonom i drugim pravilima i propisima i svi zaposleni, uključujući moje najbliže saradnike, moraju se pridržavati pravila, propisa i naredbi. Ovo se posebno odnosi na moje najbliže saradnike, visokopozicionirane policijske službenike SIPA-e, jer šta da očekujem od nižerangiranih, ako se oni ponašaju mimo pravila i propisa. Ovo svima mora biti jasno. Ja, kao direktor SIPA-e, odgovoran sam da obezbjedim puno poštovanje zakona i propisa, a svako ko se ogriješi o zakon snosit će odgovornost shodno učinjenom.

DANI: Uoči objavljivanja prve smjene, u posjeti su Vam bili članovi Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, koja je nedavno na dvije sjednice preispitivala angažman policijskih i sigurnosnih agencija u slučaju Jašarević. Tada ste pohvaljeni za izraženu viziju Agencije i spremnost za promjene, ali to je ostalo malo poznato javnosti. Kakva je vaša vizija SIPA-e i njene uloge u bezbjednosnom sektoru?

ZUBAC: SIPA mora biti otvorena za javnost, ali također mora postojati i kontrola. Tako da me uistinu raduje nedavna posjeta Komisije za odbranu i bezbjednost Parlamentarne skupštine BiH, koja je na jedan izrazito korektan i profe-

sionalan način izrazila interesovanje za rad SIPA-e. Ovu posjetu smatram iznimno pozitivnom i ujedno se radujem svim takvim posjetama, budući da je ovo legalna i legitimna Komisija kojoj je potrebno dati odgovore na određena pitanja. Želim istaći da smo mi dužni pružiti adekvatne odgovore, kako ovoj Komisiji, tako i svim, zakonom ovlaštenim, institucijama, jer smatram da je sasvim logično da država, preko svojih institucija, bude informisana o radu Agencije, njenim prioritetima, postignutim rezultatima, kao i načinu trošenja sredstava. Operativnu samostalnost SIPA-e i mene kao direktora niko ne dovodi, niti može dovesti u pitanje. Komisiji sam predstavio viziju daljeg razvoja SIPA-e, koju vidim kao snažnu Agenciju, koja dosljedno ispunjava sve zadatke iz svoje nadležnosti. SIPA mo-

MINISTAR "SIPA ne špekuliše informacijama ko će i da li će biti ministar. Bezbjednosne provjere svakog kandidata, SIPA će provesti u skladu sa zakonom i propisanim procedurama"

ra biti udarna pesnica u borbi protiv terorizma, organizovanog kriminala i korupcije, kao i drugih najtežih oblika krivičnih djela. Moramo dostići najzavidniji stepen komunikacije i operativne saradnje sa svim agencijama u Bosni i Hercegovini, zemljama u okruženju, ali i šire. Ono što je najvažnije, pored svih najava i obećanja, mi moramo ostvariti jasno vidljive i mjerljive rezultate. U tom kontekstu, moram jasno i otvoreno reći da rezultati SIPA-e, po svim segmentima rada, idu uzlaznom linijom i da ćemo pred javnost izaći sa jakim policijskim akcijama i jasnim rezultatima, koji će biti respektabilni, ne samo u Bosni i Hercegovini, nego i u zemljama u okruženju.

DANI: Zašto je suspendovan Rašid Palić, kao šef Regionalnog ureda SIPA-e za Sarajevo i kakav je ishod postupka? Da li je tačno da je ranije postojala i najmanje jedna prijava pro-

tiv Palića zbog sumnje u povezanost sa ratnim zločinima na području Jablanice?

ZUBAC: Rašid Palić, načelnik Regionalne kancelarije Sarajevo, suspendovan je zbog postojanja osnova sumnje o počinjenoj teškoj povredi službene dužnosti iz člana 105. stav 1. tačka 19. Zakona o policijskim službenicima BiH (*Službeni glasnik BiH* broj 27/04), odnosno člana 5. stav 1 tačka 19. Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti policijskih službenika BiH (*Službeni glasnik BiH* broj 18/05 i 34/08) – "Davanje netačnih podataka koji utiču na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice." Nakon što je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu SIPA-e sprovelo interni postupak, Disciplinska komisija za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka protiv policijskih službenika zbog teže povrede službene dužnosti, pokrenula je disciplinski postupak protiv načelnika Regionalne kancelarije Sarajevo, Rašida Palića. Imajući u vidu navedeno, a u skladu sa zakonskim ovlaštenjima direktora SIPA-e, suspendovao sam Rašida Palića za vrijeme dok traje disciplinski postupak. Dalje navode i ishod postupka ne bih komentarisao, niti bilo šta želim prejudicirati – taj dio posla ću prepustiti organima koji se bave disciplinskom odgovornošću.

DANI: Kako odgovarate na zahtjeve da se preispita ratna prošlost velikog broja policajaca, tužilaca i sudija koji i sada donose važne odluke u agencijama za provođenje zakona, tužilaštvima i sudovima?

ZUBAC: SIPA, u svim svojim aktivnostima, postupajući u skladu sa zakonom i ostalim pravilima i propisima koji regulišu rad Agencije i njene nadležnosti, tako i one koje se odnose na ratne zločine. U SIPA-i postoji Centar za istraživanje ratnih zločina koji, po ovoj problematici, može dati adekvatan odgovor i ispuniti svoju zakonom propisanu zadaću, postupajući isključivo po pravilima policijske profesije, etike i zakona.

DANI: Zašto je suspendovan Mijo Golub, zamjenik načelnika Finansijsko-obavještajnog odjeljenja SIPA-e i kakav je ishod postupka?

"Meni ne treba politička podrška za preispitivanje odgo"

TEDITI

U javnom obrazloženju se navodi da je riječ o mogućem otkrivanju službene tajne, zbog čega su se pojavile spekulacije o odavanju tajni kriminalcima. Koliko je istražni proces zaista tajna, ako "cure informacije", čak i sa tako visokog mjesta u strukturi SIPA-e?

ZUBAC: Odjeljenje za unutrašnju kontrolu SIPA-e, nakon provedenog internog postupka, podnijelo je zahtjev Disciplinskoj komisiji Agencije za pokretanje disciplinskog postupka protiv policijskog službenika Mije Goluba. Na osnovu utvrđenih činjenica, Disciplinska komisija Agencije je donijela odluku o pokretanju disciplinskog postupka, nakon čega je policijski službenik Mijo Golub, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima direktora, rješenjem suspendovan, zbog postojanja osnova sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti – "Činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne", definisanu Zakonom o policijskim službenicima BiH i Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti policijskih službenika BiH. Suspendacija će trajati do okončanja postupka, koji dalje ne mogu komentarisati. Ono što želim naglasiti jeste da suspendacija nije odraz ličnog odnosa, nego rezultat postupaka, ponašanja i odnosa prema radu, odnosno povrede službene dužnosti policijskog službenika, Mije Goluba.

DANI: Zašto ste podnijeli krivičnu prijavu protiv Mirka Lujica, svog prethodnika na mjestu direktora SIPA-e?

ZUBAC: Na samom početku želim naglasiti da krivičnu prijavu protiv Mirka Lujica nije podnio direktor, nego Agencija, koja je Tužilaštvu BiH podnijela izvještaj o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu iz člana 220. Krivičnog zakona BiH (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja). Budući da je i u ovom slučaju postupak u toku, ne mogu i ne želim iznositi dalje komentare. Ono što želim reći je da se krivična prijava podnosi iz istih razloga kao i prema dužnosnicima ostalih ministarstava i institucija. Po mom mišljenju, nezamislivo je da se krivične prijave podnose prema izvršiocima iz drugih državnih institucija, a da iste te stvari čini i neko u SIPA-i, pa makar to bio i Mirko Lujic. Još jednom želim istaći da krivičnu prijavu ne podnosi direktor, nego Agencija i to na-

odgovornosti unutar SIPA-e, ta ovlaštenja daje mi zakon"

kon provedenih operativnih provjera po određenim predstavkama i u skladu sa dokazima i činjeničnim stanjem.

DANI: Da li imate političku podršku za ovakvo preispitivanje odgovornosti unutar SIPA-e? Da li ste imali probleme i pritiske zbog moguće političke podrške za suspendovane i smijenjene funkcionere SIPA-e? Da li ima političkog utjecaja na rad SIPA-e?

ZUBAC: Meni ne treba politička podrška za preispitivanje odgovornosti unutar SIPA-e, ta ovlaštenja mi daje zakon. A budite sigurni da se svi normalni ljudi i većina visokih dužnosnika i političara u našoj zemlji slaže sa principima odgovornosti, drugim riječima, sa principom da svako treba da snosi posljedice za svoja djela. Ja sam operativac, a ne političar, ali sam siguran da oni podržavaju sve ovo što činim u SIPA-i. SIPA mora biti onakva Agencija kakvu propisuje zakon. Mora biti profesionalna, apolitična, mora biti u funkciji borbe protiv kriminala i mora imati rezultate, u suprotnom se postavlja pitanje njenog samog formiranja. SIPA ne smije biti u funkciji nijednog naroda i nijedne političke stranke. Kratko i jasno, SIPA mora da bude istinski profesionalna policijska agencija i, u okviru zakonske nadležnosti, da ostvaruje visoko zapažene rezultate. Moj zadatak je da obezbjedim da to tako i bude. Nećemo dozvoliti nijednom pojedincu iz SIPA-e, ma ko to bio, da narušava imidž Agencije i da postupa mimo zakona. Stvarat ćemo takav ambijent u kojem, u budućnosti, to nikome neće pasti na pamet i gdje ću ljude vrednovati onoliko koliko su u stanju da sprovedu moje naredbe i prioritete rada SIPA-e. SIPA će se zasnivati na redu, radu, disciplini, odgovornosti i rezultatima. Želim reći i to da, u dosadašnjem radu, nisam imao nikakvih političkih pritisaka, tako da Agenciju vodim isključivo u skladu sa zakonom i svojim ovlaštenjima, a i da ih je bilo ne bi imali nikakvog efekta.

DANI: Kako ocjenjujete mogućnosti djelovanja SIPA-e i ostalih policijskih agencija sa postojećim budžetom države BiH? Da li imate dovoljno sredstava i podrške za nesmetan profesionalan rad i razvoj agencije?

ZUBAC: Ne bih komentarisao budžet ostalih agencija unutar Bosne i Hercegovine, nemam moralno pravo na to. O tome neka se izjasne moje uvažene kolege. Što se tiče SIPA-e, odgovorno tvrdim da i ovaj budžet obezbjeđuje efikasnost u izvršavanju svih poslova iz nadležnosti Agencije i njene potpune zakonske uloge. Istina, kao direktor i menadžer, smatram da je SIPA-i potrebno dodatno materijalno-tehničko opremanje i jačanje u kadrovskom smislu i ja ću se kao dobar domaćin boriti za veći budžet sljedeće godine. Međutim, uvažavajući tešku ekonomsku situaciju, ne samo u Bosni i Hercegovini, nego i u cijelom svijetu, moramo da budemo razumni i odgovorni, ali i svjesni činjenice da novca nigdje nema previše. Ono što je zasigurno je da sljedeće godine namjeravam, od postojećeg novca, da tražim veći budžet. Ali da bih to tražio, uvažanim mi-

KRITIKE “Što se tiče kritika, one su uvijek dobrodošle, čak i poželjne ako su argumentovane. Međutim, ne vjerujem da iko može naći ijedan argument koji će potvrditi tezu da nismo imali uspjeha u sprečavanju i suzbijanju kriminala na području CSB-a Trebinje”

nistrima u Savjetu ministara, predsjedavajućem Savjeta ministara, kao i cijeloj bosanskohercegovačkoj javnosti, moram iznijeti jasne i argumentovane razloge zašto da baš SIPA-i daju “veći dio kolača”. Ti razlozi će biti rezultati SIPA-e i naša vizija borbe protiv terorizma, organizovanog kriminala i korupcije. Moramo im dati akcije kojima bh. javnost još nije svjedočila i to će tako i biti.

DANI: Kakva je Vaša saradnja sa sadašnjim ministrom sigurnosti Sadikom Ahmetovićem? Kako SIPA saraduje sa drugim policijskim agencijama u BiH? Koji su Vaši problemi u koordinaciji i saradnji sa drugim policijskim agencijama?

ZUBAC: Odnos ministra bezbjednosti i mene kao direktora je jasno preciziran zakonom. Od Ministarstva bezbjednosti BiH očekujem da bude naš servis u funkciji stvaranja svih preduslova – zakonskih, materijalnih i svih drugih – neophodnih za povećanje efikasnosti i opera-

tivnosti SIPA-e, ali i svih drugih agencija u njegovom sastavu. Saradnja SIPA-e sa svim policijskim agencijama u BiH jedan je od glavnih prioriteta SIPA-e u mom mandatu. Želim istaći da imamo izuzetnu saradnju sa svim agencijama za provođenje zakona na državnom nivou, uključujući Obavještajno-bezbjednosnu agenciju. Direktori tih agencija su moje uvažene kolege sa kojima imam svakodnevnu komunikaciju i operativnu saradnju na svim nivoima. Također, saradnja sa kantonalnim MUP-ovima i MUP-om RS-a je izvrsna, a bez saradnje, nemoguće je postići respektabilne rezultate, koje javnost od nas i očekuje. Zabluda je da bilo koja agencija može samostalno raditi i postizati rezultate, bez zajedničkog rada, komunikacije i saradnje sa svim agencijama u zemlji i okruženju, uključujući tužilaštva i sudove. Samo u zajedničkoj sinergiji, mi se možemo odlučno suprotstaviti kriminalnim grupama čije aktivnosti nagrizaaju sve pore društva, a pri-

“Nikoga nećemo štediti, ni prema kome nećemo imati poštovanja”

je svega mislim na terorističke i organizovane kriminalne grupe.

DANI: U ranijoj prezentaciji o zločinačkoj organizaciji Nasera Keljmenđija, koju je SIPA prezentovala na sastanku Generalnog sekretarijata Interpola u Lyonu 2008. godine, prema informacijama dostupnim javnosti, tvrdilo se da je to jedna od najbolje organizovanih kriminalnih organizacija u regiji. Keljmenđi je 2012. godine postao svjedok na suđenju drugoj zločinačkoj organizaciji Zijada Turkovića, ali je i dalje slobodan čovjek bez ozbiljnih problema u odnosima sa državom BiH. Kako danas vidite ishod ove istrage SIPA-e znajući da je američki predsjednik 1. juna 2012. godine na crnu listu stavio Nasera Keljmenđija kao osumnjičenog trgovca drogom?

ZUBAC: Generalno, ja kao direktor u javnost neću iznositi imena, niti se baviti analizama kriminalnih grupa. Mi ćemo raditi svoj posao, a već sam naglasio da će predmet rada SIPA-e biti svi oni koji se bave kriminalom. Imamo profesionalne ljude, spremne i motivisane da izvrše povjerene im zadatke. Komentare o kriminalnim grupama možemo davati tek po završetku naših aktivnosti. Nikoga nećemo štediti, ni prema kome nećemo imati lični odnos – samo ćemo raditi svoj posao.

BLAĆENJE “Moja pozicija direktora i moj dignitet mi ne dozvoljavaju da u javnost iznosim bilo kakva imena i ‘blatim’ bilo koga bez čvrstih dokaza i prije nego što tužilaštva i sudovi urade svoj dio posla”

DANI: Prema tvrdnjama niza medija koji navode da su imali uvid u ovu prezentaciju SIPA-e, kao bliski Keljmenđijevi poslovni saradnici imenovani su od strane SIPA-e 2008. godine, između ostalih, Fahrudin Radončić, predsjednik SBB-a i osnivač *Avaza*, što je on demantovao i Nihad Bojadžić, brigadir Armije BiH koji je od hapšenja u oktobru 2009. godine već tri puta optužen za ratne zločine. Da li je to tačan navod iz prezentacije SIPA-e?

ZUBAC: Želim jasno podcrtati da se SIPA, u mom mandatu, neće baviti imenima, niti preudicirati bila šta ili bilo koga. Tek nakon provedene kriminalističke istrage i sa jasnim dokazima, određene osobe možemo sumnjati za određena krivična djela. Moja pozicija direktora i moj dignitet mi ne dozvoljavaju da u javnost iznosim bilo kakva imena i “blatim” bilo koga bez čvrstih dokaza i prije nego što tužilaštva i sudovi urade svoj dio posla.

DANI: Fahrudin Radončić je sada kandidat za ministra sigurnosti i vjerovatno je da će od SIPA-e biti zatražena provjera. Koja je procedura sigurnosnih provjera u slučaju kandidature za ministra u Vijeću ministara BiH? Šta onemogućava nekog kandidata za obavljanje ove funkcije?

ZUBAC: SIPA ne špekuliše informacijama ko će i da li će biti ministar. Bezbjednosne provjere svakog kandidata, SIPA će provesti u skladu sa zakonom i propisanim procedurama.

DANI: Kako ocjenjujete rezultate koje SIPA postiže u borbi protiv aktuelnih prijetnji sigurnosti, kao što su terorizam, organizovani kriminal i slično, a kako na rješavanju “starih zločina” kao što su ratni zločini?

ZUBAC: SIPA je, u prošloj godini, ostvarila zavidne rezultate, a moj zahtjev, koji sam uputio

LUJIĆ “Nezamislivo je da se krivične prijave podnose prema izvršiocima iz drugih državnih institucija, a da iste te stvari čini i neko u SIPA-i, pa makar to bio i Mirko Lujčić”

svim saradnicima, je da rezultati, koji će uključivati snažnije policijske akcije, u ovoj godini moraju biti još bolji. Već sada mogu da kažem da se po svim linijama rada iz nadležnosti SIPA-e očekuju zavidni rezultati. Kada su u pitanju složeni i kompleksni predmeti iz ranijeg perioda, koji još uvijek nisu polučili rezultatom, budite sigurni da nijedan nije zaboravljen i da se po svakom tom predmetu postupi. Izvršiocima teških krivičnih djela se moraju pronaći i izvesti pred lice pravde, bez obzira kad je zločin iz-

vršen i siguran sam da nas javnost u tome prati i očekuje rezultate. Mogu da kažem da ih nećemo iznevjeriti.

DANI: Da li imate saznanja o političkoj podršci organizovanom kriminalu i korupciji u BiH? Kada možemo očekivati da SIPA otvori tako značajan slučaj kao što je slučaj Sanader u Hrvatskoj?

ZUBAC: Već sam na više mjesta naglasio da je jedan od prioriteta rada SIPA-e upravo borba protiv korupcije i da u toj borbi nećemo štediti nikoga, bez obzira na njegov položaj u društvu i državi. Zajedno sa Tužilaštvom BiH, SIPA svakodnevno provodi istražne aktivnosti na dokumentovanju ovog krivičnog djela, a to potvrđuju u rezultati postignuti u ovoj godini. Naime, kada je u pitanju finansijski kriminal, zloupotreba položaja, korupcija i nesavjestan rad u službi, SIPA je, u prvih pet mjeseci ove godine, Tužilaštvu BiH podnijela 24 izvještaja protiv 111 fizičkih lica, 3 pravna lica i jednog NN lica, kao i 6 dopuna izvještaja protiv 22 lica.

DANI: Kako odgovarate na kritike iz Trebinja da niste imali uspjeha u sprečavanju kriminala na tom osjetljivom pograničnom području ili da se svetite onim istražiteljima koji su vodili istrage ratnih zločina u tom području? Kako Vi vidite svoj prethodni rad na mjestu načelnika CJB-a Trebinje?

ZUBAC: Centar javne bezbjednosti Trebinje, sa mnom na čelu, je samo u protekle tri godine lišio slobode i predao nadležnim institucijama oko 200 ljudi osumnjičenih za organizovani kriminal. Pored toga, CJB Trebinje je, u posljednjih šest godina, zaplijenio oko 860 kilograma marihuane, od čega preko 350 kilograma genetski modifikovane marihuane – skunk, 1,7 kilograma heroina, zatim 0,5 kilograma kokaina, veću količinu amfetamina i medicinskih droga, te zaplijenio i oduzeo veći broj plantaža – cca 2.900 stabljika, itd. Također, želim naglasiti da se, zadnjih godina, procenat rasvijetljenosti krivičnih djela po nepoznatom izvršiocu u Centru javne bezbjednosti Trebinje kreće oko 70%. Mislim da su sve naše akcije bile prepoznatljive, a da nas rezultati, koje sam iznio, svrstavaju u sami vrh bh. agencija za provođenje zakona. Iza mene su ostali ljudi, profesionalci i struktura koja može, u potpunosti, da se nosi sa svim izazovima u bezbjednosnom sektoru i koja će biti garancija bezbjednosti na tom području. Istom odlučnošću ću nastaviti i na ovom mjestu – mjestu direktora SIPA-e. Što se tiče kritika, one su uvijek dobrodošle, čak i poželjne ako su argumentovane. Međutim, ne vjerujem da ikome može naći ijedan argument koji će potvrditi tezu da nismo imali uspjeha u sprečavanju i suzbijanju kriminala na tom području. ■

imati lični odnos – samo ćemo raditi svoj posao”